

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

THE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE 21st CENTURY
UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

พรชัย ทิพย์อักษร

Phonchai Tipaksorn

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Educational Administration Faculty of Education Bangkok Thonburi University

Email: phonchai94974@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็น ครูผู้สอน จำนวน 297 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า (1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา, ศตวรรษที่ 21, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study the skills of school administrators in the 21st century under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2; and (2) to compare the skills of school administrators in the 21st century under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by education level, work experience, and school size.

This research was a survey research method. The sample was 297 teachers of school under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2. The research for collected data was a five points rating scale questionnaire. The statistics used for analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and F test.

The findings were as follows: (1) the skills of school administrators in the 21st century under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2, overall was at high level; and (2) comparison of the

skills of school administrators in the 21st century under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by education level, work experience, overall were not different. When classified by school size, overall was different with statistical significance at .05 level.

Keywords: Skills of School Administrators, The 21st Century, Chonburi Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

สังคมโลกในปัจจุบันได้เข้าสู่การเปลี่ยนผ่านจากศตวรรษที่ 20 เป็นศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางสังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ด้วยความรู้และนวัตกรรมเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตสมัยที่เป็นตัวขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง อีกทั้งสังคมโลกได้เกิดการแข่งขันมากขึ้นพร้อมสิ่งท้าทายใหม่ในต่าง ๆ รอบตัว การที่จะดำเนินชีวิตของมนุษย์ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ตามวิถีโลกทันสมัยก็ถูกปรับเปลี่ยนไป คนรุ่นใหม่จำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาหลากหลายในการดำรงชีวิต การศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 จึงมีหลายองค์และนักวิชาการเสนอแนวความคิดในการกำหนดทักษะที่จำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องมีการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อความสำเร็จในการศึกษาหาความรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างคนให้มีความเป็นคนที่มีความเป็นที่ยอมรับในการทำงานได้เป็นอย่างดี (พันธิการ์ วัฒนกุล, 2558 : 85)

การบริหารสถานศึกษาในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงของโลกก้าวผ่านจากศตวรรษที่ 20 เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็ลลลลลและตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหาร ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะบทบาทหน้าที่ คุณธรรมและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาใหม่ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถตอบสนองต่อการแข่งขันและทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (วิจารณ์ พานิช, 2555 : 16-21) การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านสาระวิชาหลัก และทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วยทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศเทคโนโลยี (ศศิธรดา แผงไทย, 2559 : 7-11) ทำให้ทักษะการบริหารของผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิมที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาระบบการศึกษาภายในประเทศ แสวงหาวิธีการ ทักษะและความสามารถในการนำพาองค์กรทางการศึกษาไปสู่โลกแห่งการเปลี่ยนหรือโลกศตวรรษใหม่ (บุญมา แผงศรีสาร, 2561 : 131-141)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษา ซึ่งมีสถานศึกษาของรัฐจำนวน 112 โรงเรียน โดยมีเป้าประสงค์ให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเสมอภาคมีคุณภาพชีวิตที่ดี ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีจิตสำนึก รักสิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะตามมาตรฐานมุ่งสู่การเป็นมืออาชีพ ผู้บริหารการศึกษาเป็นผู้นำทางการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐาน การประกันคุณภาพภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความทันสมัย นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2563 : 43) ซึ่งสอดคล้องกับ (สุพรรณษา ไตรรัตน์, 2562 : 38) ที่กล่าวว่า การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาใหม่โดยเฉพาะในประเทศไทย จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่หน่วยงานระดับนโยบายอย่างกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการครู

และบุคลากรทางการศึกษาต้องวางแผน และจัดลำดับความสำคัญในการเร่งเสริมสร้างคุณภาพในตัวผู้นำองค์กรโรงเรียน เพื่อให้มีทักษะในการบริหารงานยุคใหม่ มีความรู้มีติดกว้าง มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีนิสัยผู้นำที่แท้จริง มีพฤติกรรม และมีคุณลักษณะของการเป็นผู้นำที่ทรงประสิทธิภาพสามารถนำพาทีมงานในสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติที่ยั่งยืน

จากความเป็นมาและสภาพปัจจุบันดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับใด และต้องการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียนมีความแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อเป็นสารสนเทศพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 นำไปสู่การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ที่มีต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยสรุปแนวคิดตามทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ตัวแปรต้น

1. ระดับการศึกษา จำแนกเป็น
  - 1.1 ระดับปริญญาตรี
  - 1.2 ระดับปริญญาโท
  - 1.3 ระดับปริญญาเอก
2. ประสบการณ์ทำงาน จำแนกเป็น
  - 2.1 ต่ำกว่า 10 ปี
  - 2.2 ตั้งแต่ 10 - 20 ปี
  - 2.3 มากกว่า 20 ปี
3. ขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็น
  - 3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก
  - 3.2 โรงเรียนขนาดกลาง
  - 3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่
  - 3.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

ตัวแปรตาม

- ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 แบ่งออกเป็น 6 ทักษะ ดังนี้
1. ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
  2. ทักษะความคิดสร้างสรรค์
  3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
  4. ทักษะด้านเทคนิค
  5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม
  6. ทักษะด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เป็นงานวิจัยแบบสำรวจ มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,344 คน โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 297 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับที่ผ่านการตรวจสอบแล้วว่ามี ความถูกต้องและมีความเชื่อมั่นเพียงพอสำหรับนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	297	100.00
1. ระดับการศึกษา		
1.1 ปริญญาตรี	187	63.00
1.2 ปริญญาโท	109	36.70
1.3 ปริญญาเอก	1	0.30
2. ประสบการณ์ทำงาน		
2.1 น้อยกว่า 5 ปี	83	27.90
2.2 5 – 10 ปี	145	48.80
2.3 10 ปีขึ้นไป	69	23.20
3. ขนาดของโรงเรียน		
3.1 ขนาดเล็ก	40	13.50
3.2 ขนาดกลาง	134	45.10
3.3 ขนาดใหญ่	77	25.90
3.4 ขนาดใหญ่พิเศษ	46	15.50

จากตารางที่ 1 พบว่า เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังตาราง

ตารางที่ 2 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	4.43	0.29	มาก	1
2. ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.37	0.34	มาก	5
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.39	0.40	มาก	2
4. ทักษะด้านเทคนิค	4.37	0.36	มาก	6
5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.38	0.39	มาก	4
6. ทักษะด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.39	0.39	มาก	3
รวม	4.39	0.36	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้ดังนี้ ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.29) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.40) ทักษะด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.39) ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.39) ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.34) และทักษะด้านเทคนิค ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.36) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	0.34	2	0.17	2.03	0.13
	ภายในกลุ่ม	24.58	294	0.08		
	รวม	24.92	296			
ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	0.16	2	0.08	0.70	0.50
	ภายในกลุ่ม	33.90	294	0.12		
	รวม	34.06	296			
ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	0.15	2	0.08	0.46	0.63
	ภายในกลุ่ม	48.06	294	0.16		
	รวม	48.22	296			

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ด้านเทคนิค	ระหว่างกลุ่ม	0.29	2	0.15	1.13	0.32
	ภายในกลุ่ม	37.65	294	0.13		
	รวม	37.94	296			
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.23	2	0.12	0.76	0.47
	ภายในกลุ่ม	45.36	294	0.15		
	รวม	45.59	296			
ด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.12	2	0.06	0.39	0.68
	ภายในกลุ่ม	45.83	294	0.16		
	รวม	45.95	296			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.22	2	0.11	0.91	0.46
	ภายในกลุ่ม	39.23	294	0.13		
	รวม	39.45	296			

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	0.11	0.90
	ภายในกลุ่ม	24.90	294	0.09		
	รวม	24.92	296			
ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	0.10	0.90
	ภายในกลุ่ม	34.04	294	0.11		
	รวม	34.06	296			
ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	0.12	2	0.06	0.37	0.69
	ภายในกลุ่ม	48.09	294	0.16		
	รวม	48.22	296			
ด้านเทคนิค	ระหว่างกลุ่ม	0.03	2	0.01	0.10	0.91
	ภายในกลุ่ม	37.92	294	0.13		
	รวม	37.94	296			
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.03	2	0.02	0.10	0.90
	ภายในกลุ่ม	45.56	294	0.16		
	รวม	45.59	296			

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.04	2	0.02	0.13	0.88
	ภายในกลุ่ม	45.92	294	0.16		
	รวม	45.95	296			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.04	2	0.02	0.15	0.86
	ภายในกลุ่ม	39.41	294	0.14		
	รวม	39.45	296			

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	0.95	3	0.32	3.87**	0.01
	ภายในกลุ่ม	23.97	293	0.08		
	รวม	24.92	296			
ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	0.29	3	0.10	0.83	0.48
	ภายในกลุ่ม	33.78	293	0.12		
	รวม	34.06	296			
ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2.09	3	0.70	4.44**	0.01
	ภายในกลุ่ม	46.12	293	0.16		
	รวม	48.22	296			
ด้านเทคนิค	ระหว่างกลุ่ม	1.13	3	0.38	3.00*	0.03
	ภายในกลุ่ม	36.81	293	0.13		
	รวม	37.94	296			
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	4.17	3	1.39	9.82**	0.00
	ภายในกลุ่ม	41.42	293	0.14		
	รวม	45.59	296			
ด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2.12	3	0.71	4.73**	0.00
	ภายในกลุ่ม	43.83	293	0.15		
	รวม	45.95	296			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.79	3	0.60	0.83	0.09
	ภายในกลุ่ม	37.66	293	0.13		
	รวม	39.45	296			

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูที่ทำงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 โดยรวมพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทักษะทางด้านเทคนิค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สามารถฟัง พูด อ่าน เขียน และสรุปได้อย่างชัดเจน ตรงประเด็น เข้าใจง่าย น่าเชื่อถือ สามารถเจรจาต่อรอง นำเสนอความคิดได้ทั้งระหว่างบุคคล ระดับกลุ่ม และในที่สาธารณะ สื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีความชำนาญในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยใช้วิจารณญาณไตร่ตรองถึงความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ให้ข่าวสารที่ถูกต้องและแนะนำแหล่งของข้อมูลข่าวสารให้กับผู้อื่นได้ รวมไปถึงการให้คำแนะนำหรือชี้แนะให้บุคลากรปฏิบัติตามได้อย่างโดดเด่น เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

1.2 ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล พบว่า การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากเนื่องมาจากผู้บริหารมีความชำนาญหรือความสามารถในการใช้เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว นำเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้อย่างสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมสู่ชุมชน มีการเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาในระบบออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การสร้างชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อการพัฒนาองค์การให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

1.3 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรภายในโรงเรียน ให้ความเป็นกันเอง และปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีความเข้าใจธรรมชาติพฤติกรรมของมนุษย์ สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล และเสริมสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกันภายในสถานศึกษา ตลอดจนประสานงานและการให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงาน

1.4 ทักษะด้านเทคนิค พบว่า การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีเทคนิค แนวคิด วิธีการ รวมไปถึงกระบวนการใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน มีเทคนิคการคิดเชิงกลยุทธ์ วางแผนกำหนดนโยบายและทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน มีเทคนิคในการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ มีความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของผู้บริหารในการใช้เครื่องมือ และเทคนิควิธีในการปฏิบัติงาน

1.5 ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม คำสอนของหลักศาสนา มีจรรยาบรรณและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความซื่อสัตย์ มีวัฒนธรรม มีอุดมการณ์และปณิธานที่แน่วแน่ ตรงไปตรงมา ใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากความลำเอียง มีความเข้าใจในวิชาชีพเป็นอย่างดี และพิจารณาข้อเท็จจริงต่าง ๆ อย่างยุติธรรม เป็นกลางและโปร่งใส

1.6 ทักษะด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม พบว่า การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีกระบวนการของการปรับเปลี่ยนโอกาสไปสู่แนวคิดใหม่ ๆ ที่สามารถจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลทั่วไปได้ ต้องเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและนำมาใช้เสริมสร้างศักยภาพผู้บริหาร และเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า

2.1 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเพราะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก มีความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกัน

2.2 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเพราะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ที่มีการศึกษาประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี 5 – 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกัน

2.3 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูที่ทำงานในโรงเรียนขนาดที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยี และนำสื่อดิจิทัลนั้นมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้ ส่วนทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม และทักษะด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทักษะทางด้านเทคนิค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาความสามารถด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้อยู่ในระดับดี รวมถึงพัฒนาความสามารถในการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพต่อที่

สาธารณณะ หรือชุมชน ส่งเสริมให้บุคลากรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผลงานของสถานศึกษาไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร ภายนอกได้ทันเวลา ต่อเนื่องและหลากหลาย

1.2 ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดความชำนาญ ตลอดจนส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมภายในสถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

1.3 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรภายในโรงเรียน โดยจัดให้มีการพบปะสังสรรค์กับบุคลากรและส่งเสริมให้บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมโดยรอบ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และเป็นการสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร

1.4 ทักษะด้านเทคนิค ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และความชำนาญในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยเฉพาะผู้บริหารสามารถผสมผสานระหว่างความรู้และความสามารถในการทำหน้าที่ของตนกับฝ่ายต่างๆ ได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอโดยการเข้ารับการอบรม เทคนิคการบริหารต่างๆ หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิด ความรู้ และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา กับผู้บริหารสถานศึกษาอื่น ด้วยการแนะนำ การนิเทศซึ่งกันและกัน

1.5 ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรภายนอกองค์กร โดยปฏิบัติตนตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม นำหลักการบริหาร หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนให้สถานศึกษามีการจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

1.6 ทักษะด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำในระบบการทำงานอย่างสร้างสรรค์ มีการพัฒนาเน้นการลงมือปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารเปิดใจกว้างยอมรับมุมมองโลกทัศน์ใหม่ ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบการทำงาน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้นวัตกรรมในการบริหารอยู่เสมอ สร้างสรรค์รูปแบบ วิธีการใหม่ หรือปรับปรุงต่อยอดของเดิมเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา พัฒนาองค์กรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพ ส่งเสริมวิชาชีพ และจรรยาบรรณ

2. ควรมีการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่ายในสถานศึกษา ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาระบบการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. (2563). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน*

5 ปี. ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.

บุญมา แห่งศรีสาร. (2561). คุณลักษณะผู้บริหารทางการศึกษาในยุคศตวรรษใหม่. *วารสาร มจร. นครน่านปริทรรศน์*,

2(2), 131-141.

พันธิการ์ วัฒนกุล. (2558). ความรู้พื้นฐานและทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการสมาคม*

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 4(1), 84-94

วิจารณ์ พาณิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์..

ศศิธรดา แผงไทย. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*, 6(1). 7-11.

สุพรรณษา ไตรรัตน์. (2562). *ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.